

Fra utstillingen i museet

Smeltedigel

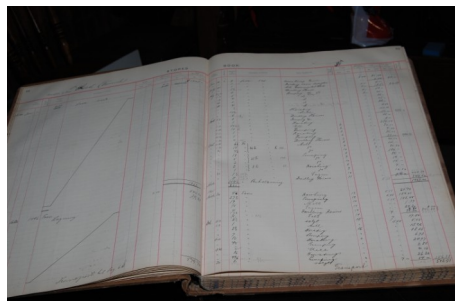
Lutflaske

Morter i jern

Prøveglass

Regnskapsprotokoll

Gullverket Museum Knofsløkken, Laboratoriet

www.gullverketmuseum.no
E-post: grethe@gullverketmuseum.no

Gullverket i Eidsvoll finner du ved å ta avkjøring 56 fra E6 og følge RV181 til Eidsvoll sentrum og videre mot Nord Odal. Fra rundkjøring nr.2, følg RV 181 ca.7.8 km der vegen tar av til venstre, merket med skilt til Gullverket. Følg vegen 2.7 km, langs sjøen og fram til museet.

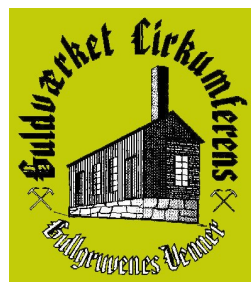
Besøksinformasjon:

Åpent søndager fra 15.juni til 31.august

Kl. 12-15

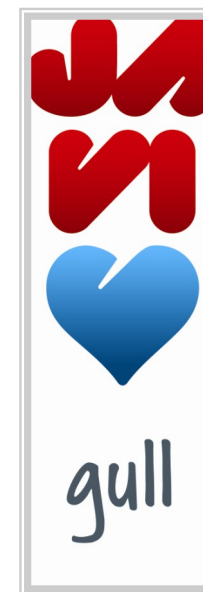
Omvisning for grupper andre dager kan forhåndsbestilles:

Telefon: Grethe: 922 06 835 og Bjørn: 915 98 939

Guldverket Cirkumferens

Org.nr.: 997806085

www.gullverketmuseum.no

Gullverket i Grunnlovsbygda

Da Eidsvoll ble **grunnlovsbygda i 1814**, var gruvedriften i Gullverket allerede mer enn 50 år gammel. Det startet som kobbergruver ca. 1720/1730 men ble fra 1758 drevet som gullgruver.

Eidsvoll Guldverk var i Ankers familie fra 1792 til 1842, først med Bernt Anker som eier, deretter "Det Ankerske Fideikomiss" og så Erik Anker, sønn av Carsten Anker.

I året 1814 var det trolig nesten ikke drift i gruve- ne i Gullverket, bare noe spredt skjerping her og der. Gullverket var da eid og drevet av Det Ankerske Fideikomiss fram til 1819 da det gikk konkurs. Det ble inn til da utbetalt noe lønn til tilsynspersoner ved de nedlagte gruveanleggene. Erik Anker overtok i 1825 men han startet ikke opp igjen noe av gruvedriften. Bygningene på Knofsløkken og jordveien ble leid bort, senere solgt som en vanlig gård.

Smeltedigel for testing

Gullverket i 1814

I året 1814 bodde det ca. 133 personer i Gullverket, 72 voksne og 61 barn. Plassbeboerne på de 20 brukene som var ryddet, fikk etter hvert bygselsbrev på plassene de drev. De drev med oppdyrking, tømmerdrift, håndverk og annet arbeid. Den vesle bygda holdt seg mye for seg sjøl.

Det var nok omgangsskole, men den var heller dårlig i Gullverket.

Men en mann fra Gullverket ble fjerdingsmann, og det var Johannes Bleikeberg.

Koppevaksinering var innført og fattigvesenet noe utbygget. Legdesystemet ble brukt.

Poteten var ikke innført i Eidsvoll eller Gullverket og det var nok vassgraut 4-5 ganger om dagen for de fleste. Det var vanlig at de spiste av samme fat men med hver sin treskje.

Barnedødligheten var stor. Barnearbeid var vanlig. Allerede som 12-13 åringer måtte ungene ut for å søke arbeid.

Nærmere 60 år uten drift ved "gullverkene". 1819-1876.

Rundt 1850 og 1876 ble det igjen gjort forsøk på gruvedrift, men det ble ikke særlig drift før nærmere 1880. Da ble Knofsløkken igjen kjøpt av det nye gruveselskapet. Fra 1896 var det igjen stordrift ved gruvene, først ved Knofsløkken

Reiseblekkhus

senere ved Brøstadgruvene. I 1907 var det imidlertid slutt. Alt ble avvirket ved konkursen, alt ble solgt unna, med unntak av laboratoriet og husene på Knofløyen. Laboratoriet er enestående i sitt slag. Alt inventar i laboratoriet er nesten identisk med det som var i 1907.

Smelteovn

Ved testlaboratoriet ble gullet smeltet ut. Den glødende mineralmassen ble forsiktig helt ut og en smelteblanding av bly og gull ble igjen i bunnen av smeltediglene.

Etter avkjøling ble dette re-smeltet i en annenovn der blyet ble absorbert i

en ytre digel og gullet ble igjen som en liten gullknapp. De forskjellige ovner og digler kan studeres i Gullverket Museum Knofsløkken, Laboratoriet.

Gullkisgruva

Gullkisgruva ligger like ved Knofsløkken. På bildet ses «nordre» gruve med den horisontale gangen. Både nordre-og søndre gruve er fylt med vann. De er djupe og har mange og lange sideganger, (gallerier).

Søndre gruve ble lenset og målt opp i 1883 og da fant de gamle pumperør, stiger og mye verktøy